

48. Ee ku samir xukunka Eebahaa (Nabiyow) annagaa ku ilaalinaynee, kuna; tasbiixso oo ku mahadi Eebahaa markaad kici.

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ

بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾

49. Habeenka qaarkiisna tuko, iyo marka xiddiguhu jeedsadaan.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ الْجُورِ ﴿٤٩﴾

Madaxadaygu gaalo wax u tarimahayo marka ciqaabta Eebe timaaddo, khiyaamo, dhagar iyo xumaanaa Eebe wax kama dhibto, ee waxay wax yeeli cidda la timid uun, Adduunkana Eebe waa karaa inuu ku ciqaabo xumaanlowga (sida dhacda in badan). Aakhirana waa u dheertahay ciqaabteedii, waxaase Eebe Nabiga (naxariis iyo nabadgalyo Eebe korkiisa ha yeelee) faray ummaddiisuna waa la mide inuusan u walbahaarin xumaanlowga ee uu xaqa tusaa 'kuna samraa' kaddibna wax kama dhibayso ciddii dhunta, maaxayelay Eebaa awoodda leh, waana in tasbiixda Eebe' mahaddiisa, Salaadda iyo ka yaabiddiisana la badiyo si kastoo la yahayba. Adh-Dhuur (44-49).

Suurat An-Najm

سُورَةُ النَّجْمِ

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa ee naxariis Guud iyo mid gaaraba Naxariista:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Wuxuu ku dhaartay (Eebe) Xiddigu markuu hoobto.

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾

2. Ee saaxiibkiin (Nabigu) ma dhuumin, xaqana kama leexan.

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾

3. Kumana hadlo hawadiisa.

وَمَا يَبْطِئُ عَنِ الْمَوَىٰ ﴿٣﴾

4. quraankuna waxaan waxyi Eebe ahayn ma aha.

إِنَّهُ هُوَ الْوَعَىٰ يُوْحَىٰ ﴿٤﴾

5. Waxaana wax baray (oo xagga Eebe ka soo gaadh siiyay) ku xoog wayn, (Malaku Jibriil).

عَلَّمَهُ سَدِيدٌ الْقَوَىٰ ﴿٥﴾

6. Ee caafimaad iyo quwaba leh, abuuriddiisuna egtahay.

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾

7. Wuxuu joogay jihadii sare (Jibriil).

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾

8. Kaddibna u soo dhawaaday kuna soo hoobtay (Nabiga).

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ﴿٨﴾

9. Intuu uga jirsado Qaanso (xad-heed) ama ka dhaw.

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾

10. Wuxuuna Eebe u waxyooday Ad-
doonkiisa (Nabiga) wuxuu u wax-
yooday.

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾

Eebe wuxuu ku dhaartaa wuxuu doono oo khalqigiisa ka mid ah, Addoomadiisuna kuma dhaartaan waxaan isaga ahayn, siduu sheegay Sheekh Shacbi. Eebana wuxuu halkan ku dhaartay Xiddiggu markuu hooban, in Nabigu toosanyahay, xaqna ku hadlo wuxuu sheegina uu yahay wax Eebe ku soo dajiyay uguna soo dhiibay malaku Jibriil, Nabiguna (naxariis iyo nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeelee) had iyo jeer marka waxyi soo daga wuxuu la kulmi jiray Malaku Jibriil, taasina waxay tummaato ku tahay gaalada iyo xaq diidayaasha diidi xaqnimada Quraanka.

Nabiguna (naxariis iyo nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeelee) wuxuu yidhi: « Anugu kuma hadlo waxaan xaq ahayn.» Waxaa wariyay Imaam Axmad binu xambal. An-Najm (1-10).

11. Qalbiguna Ma beeniyo wuxuu ar-
kay (Nabigu).

مَا كَذَّبَ الْقُودُادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾

12. Ee ma idinkaa ka murmi «kana
doodi» wuxuu arkay.

أَفْتَمْرُونَهُ عَلَىٰ مَا رَأَىٰ ﴿١٢﴾

13. Dhabnimuu Nabigu u arkay Jibril
mar kale.

وَلَقَدَرَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾

14. Sidratul-Muntaha agteeda.

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ﴿١٤﴾

15. Agteedana waxaa ah Janna-
tul-ma'waa.

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ﴿١٥﴾

16. (Wuxuu arkay) waqtiguu da-
boolayay Sidrada wax daboola.

إِذِ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ﴿١٦﴾

17. Aragguna kama iilan wuxuu arkay
(Nabigu) mana xadgudbin.

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ﴿١٧﴾

18. Dhabnimo yuuna u arkay (Nabi-
gu) Aayado Eebe oo waawayn.

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ﴿١٨﴾

19. Ka warrama (Sanamyada) Laata
iyo Cuza.

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾

20. Iya Manaatadii saddexaad ee kale.

وَمَنْوَةَ الثَّلَاثَةِ الْأُخْرَىٰ ﴿٢٠﴾

21. Idinku ma waxaad leedihiin Lab
Eebana Dhaddigga.

أَلَكُمُ الذِّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾

22. Taasi waa qayb dulan ah.

تِلْكَ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ صُبْرَىٰ ﴿٢٢﴾

23. Sanammaduna magacyo aad ma-
gacowdeen idinka iyo Aabayawgiin
mooyeen wax kale ma aha, wax xuja
ahna Eebe uma soo dajinin, waxaan

إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ مِنْهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى

mala ahaynna ma raacayaan iyo waxa naftoodu doonto, xagga Eebana waxaa uga yimid hanuun.

الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى ﴿٣٢﴾

Nabigu (naxariis iyo nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeelee) wuxuu arkay Malaku-Jibriil oo soo gaadhsii-nayay waxyiga Eebe marar badan, sidaan (horayba u soo sheegnay) shakina kuma jiro siduu Nabigu Jibriil u arkay, sida oo kale wuxuu arkay Nabigu Aayadi waawayn oo Eebe, maxayse Sanamyo ama wax ha garteen ama yay wax garannine la caabudo ama la raaco tari, waa uun halaag iyo luggooyo, illeen Xagga Ilaaheenbaa inooga yimid Nuur iyo hanuun ay waajib tahay in la raaco. An-Najm (11-23).

24. Mise dadka waxaa u sugnaaday waxay yididiishaan.

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى ﴿٣٤﴾

25. Aakhiro iyo Adduunba Eebaa iska leh.

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٣٥﴾

26. Badanaa Malag Samada ku sugan oon shafeecadiisu waxba anfacaynin in Eebe idmo mooyee, Cidduu la doono oo ka raalli noqdo.

وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي عَنْهُمْ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يُبْعَثَ أَمْرٌ أَنَّ لِلَّهِ مِنْ شَيْءٍ وَرِضَىٰ ﴿٣٦﴾

27. Kuwa aan rumaynin Aakhiro waxay Malaai'gta ku magacaabi magac dhaddig.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمَعُونَ أَلْسِنَتَكَ سِيمَ الْآتِقِ ﴿٣٧﴾

28. Wax cilmi ahna uma laha, ee waxay raaci mala uun, malana xaqa wax kama taro.

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٣٨﴾

29. Ee iskaga jeedso (nabiyow) Ruux ka tagay xuskayga (Quraanka) oon doonin waxaan nolosha Adduunka ahayn.

فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٩﴾

30. Kaasina waa garaadkooda aqooneed intuu gaadhay, Eebana waa ogyahay cidda ka dhuntay jidkiisa, waana ogyahay cidda hanuunsan.

ذَٰلِكَ مِبْلَاهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ أَهْتَدَىٰ ﴿٤٠﴾

Ruuxna siduu doona uun xaalku ma noqdo, ee waa sida amarka Eebe ku fulo, maxaayecelay Aakharo iyo Adduunba Eebaa iska leh, xataa Malaa'igtu waxaan Eebe fasixin ma samayn karto cidna uma shafeeci karto idanka Eeba mooyee.

Eebana siduu meelo badan oo Quraanka ah ku sheegay uma baahna ehel iyo carruur midna, maxaayecelay khalqiga dhammaantiisba isagaa iska leh, markaas maxay gaaladu u sheegi in malaa'igtu gabdho Eebe yihiin, wax ma oga ee waxay ku socdaan male, muxuuse tari male.

Nabiguna (naxariis iyo nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeelee) wuxuu ku yidhi hadalkiisii saxiixa ahaa (Iska jira malaha, maluhu waa ka u Been-san hadale).

Eebana wuxuu Nabiga faray inuusan ku daba luggu'in kuwa xaqa ka jeedsaday ee cilmigoodii ku koobtay Adduunyo ladaba ordaa uun., waxaa la Wariyay Caa'isha Hooyadii Mu'miniinta ahayd, «Eebe ha ka raalli noqdee» inay tidhi: Rasuulkii Eebe wuxuu yidhi (naxariis iyo nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeelee): Adduunku waa guriga Ruuxaan guri lahayn, iyo Xoolaha Ruuxaan Xoola lahayn, waxaana wax u kulmista Ruuxaan Caqli lahayn. waxaa sheegay Imaam Axmad iyo labadii sheekh. (Bukhaari iyo Muslim). An-Najm (24-30).

31. Samaawaadka iyo Dhulka waxa ku sugan Eebaa iska leh, si uu uga abaal mariyo kuwa xumaanta falay camalkoodii, ugana abaal mariyo kuwii wanaagga falay wanaag.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسْتَوٰٓا يَمَّا عَلِمُوْا وَيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا بِالْحَسَنٰٓى ﴿٣١﴾

32. Waana kuwa ka fogaada dambiga waawayn iyo xumaanta, wax yaryar mooyeen, Eebana waa waasac dambidhaafkiisu, wuuna idin ogyahay markuu idinka abuuray Dhulka iyo markaad ku asturantihiiin uurka hooyadiin, ee Naftiinna ha ammaanina Eebaa og cidda dhawrsashada badane.

الَّذِيْنَ يَجْتَبِئُوْنَ كَثِيْرًا لِاٰتِمِرِّ وَالْفَوْجِشِ اِلَّا اللّٰمَمَٔ
 اِنْ رَّبِّكَ وَسِعُ الْمَغْفِرَةَ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذَا اَنْشَأْتُمْ
 مِنْ الْاَرْضِ وَاِذَا اَنْتُمْ اَجْتَهْتُمْ فِيْ بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ
 فَلَا تَزْكُوْا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ اَتَقٰٓى ﴿٣٢﴾

33. Ka warrama midka xaqa ka jeed-saday.

اَقْرَبٰٓىتِ الَّذِيْ تَوَلٰٓى ﴿٣٣﴾

34. Oo wax yar bixiyay inta kalana reebtay.

وَاَعْطٰٓى قَلِيْلًا وَاَكْثٰٓى ﴿٣٤﴾

35. Ma agtiisaa cilmiga maqan yaallaa oo wuu arkaa.

اِعْنَدْهُ عِلْمًا الْعَيْبِ فَهُوَ بَرِيْءٌ ﴿٣٥﴾

Mar hadduu Eebe cirka, Dhulka, iyo makhluuqaadka dhammaantiisba leeyahay, uuna cidwalba ka abaal marin falkeeda uuna addoomihiisa ka saamixi gafafka yaryar, oo naxariistiisu waasac tahay, waxwalbana ogyahay marka Ruuxa la abuurto iyo goorkastaba, soo ma wanaagsana in wanaagga lagu dadaalo, xumaanta, islawaynida, iyo naftii ammaankana laga fogaado.

Maxammad binu camar ibnu-Cadhaa'a wuxuu yidhi, (waxaan ku magacaabay gabadh tay ah: Barrata, markaasay igu tidhi Saynab binti Abii Salamata: Rasuulkii Eebe wuxuu reebay magacan, adna waxaad ku magacawday Barrata, markaasuu Rasuulkii Eebe (naxariis iyo nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeelee) yidhi: (Naftiinna ha ammaanina Ilaahay waa ogyahay Cidda baarriga ah oo idin ka mid ah) markaasay dheheen maxaan ku magacawnaa? wuxuuna yidhi: ku magacaaba Saynab. waxaa wariyay Muslim. wuxuuna Nabigu reebay inaan dadka ammaanta lagu badinnin, ee khayrka iyo wanaagga uun ha la badsado iyagaa ammaan ugu filane. An-Najm (31-35).

36. Miyaan looga warramin (dadka) wixii ku yiillay Kitaabkii (Nabi Muuse).

اَمْ لَمْ يَنْتَبِهْٓا بِمَا فِيْ صُحُفِ مُوسٰٓى ﴿٣٦﴾

37. Iyo kii (Nabi Ibraahimkii) ee oofi-yay (wixii lafaray).

وَابْرٰٓهِيْمَ الَّذِيْ وَفٰٓى ﴿٣٧﴾

38. Inaan nafna dambi naf kale qaadynin.

اَلَا نَزِرُ وَاِزْدٰٓرُ وَاِزْدٰٓرُ اٰخَرٰٓى ﴿٣٨﴾

39. Ruuxna wuxuusan camalfalin heleeynin.

وَاَنْ لِّيْسَ لِلْاِنْسٰٓنِ اِلَّا مٰسَعٰٓى ﴿٣٩﴾

40. Camalkiisana la arki doono.

وَاَنْ سَعٰٓىهُ سَوْفَ يُرٰٓى ﴿٤٠﴾

41. Ka dibna looga abaalmarin doono si buuxda.
42. Eebaa xaggiisana loo ahaan.
43. Eebe waakan wax ka qosliya kana oohiya.
44. Isagaana wax dila waxna nooleeya.
45. Isagaana abuuray labada nooc ee ah lab iyo dhaddigba.
46. Kana ahaysiiyay dhibic soo baxday.
47. Isagaana ahaysiin soo celinta kale.
48. Eebe isagaa wax Hodmiya isagaana wax faqiiriya.
49. Waana Eebaha xiddigga Shicra.

ثُمَّ يُعْزِزُهُ الْجَزَاءُ الْأَوَّلِيَّ ﴿٤١﴾

وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى ﴿٤٢﴾

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ﴿٤٣﴾

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٤٥﴾

مِنْ نَفْثَةٍ إِذَا تَضَيَّقَ ﴿٤٦﴾

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَى ﴿٤٧﴾

وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَى وَأَقْنَى ﴿٤٨﴾

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَى ﴿٤٩﴾

Aayadahani waxay caddayn sida Aayado badan oo kalaba in Naf walba laga abaal-marin waxay camal fasho, Nafna naf kale dambigeed ayna qaadaynin, Ruux walbana uu arki camalkiisa, xaalkuna wuxuu ku dhammaan Eebe xaggiisa, Camar binu maymuun waxaa laga wariyay inuu yidhi: waxaa na dhexistaagay Macaad binu Jabal wuxuuna yidhi: Ree Awdoow waxaan ahay farriintii Rasuulkii Eebe (Naxariis iyo nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeclee) idiin soo diray, waadna ogtihiin in Eebe loo ahaan, ama Janno ama Naar. waxaa wariyay Ibnu Abii Xaatim. Eebana waa ka qosliyaha, ka oohiyaha, dilaha, nooleeyaha, abuuraha, soo celiyaha, Hodmiyaha, faqiiriya, iyo Eeba-ha Makhluuqaadka dhammaantood, ee waa in Ruux walba uu u darbadaa inuu la kulmi camalkiisa, macaan iyo khadhaadhb. An-Najm (36-49).

50. Eebe isagaa halaagay Caadkii hore.
51. Iyo Thamudba waxna kama reebin.
52. (Nabi Nuux) Qoomkiisiina horuu (uhalaagay), waxayna ahaayeen kuwa dulmi badan oo xadgudub badan.
53. Qoomkii (Nabi Luudhna) wuu riiday (Eebe).
54. Wuxuuna ku daboolay wuxuu ku daboolay (oo caddibaad ah).
55. Teebaadse nicmooyinka Eebe shakinaysaan (kana doodaysaan) dadow.

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ﴿٥٠﴾

وَتَمُودَ إِذْ سَاءُوا بِعِثَى ﴿٥١﴾

وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلِ إِيَّاهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطَى ﴿٥٢﴾

وَالْمُرْثَفَةَ أَمْوَى ﴿٥٣﴾

فَقَسَّهَا مَا عَشَى ﴿٥٤﴾

فِي آيَاءِ الْآلَاءِ رَبِّكَ نَتَمَارَى ﴿٥٥﴾

56. Kan (Nabiga iyo Quraankuba) waa dige ka mid ah u digayaashii hore.

هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَى ﴿٥٦﴾

57. Wayna dhawaatay Saacaddi Qiyaame.

أَزِفَتِ الْأَرْفَاقَ ﴿٥٧﴾

58. Wax Eebe ka soo hadhay oo ogna ma jiro (markay dhici).

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾

59. Ma quraankanaad la yaabantihin.

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾

60. Ood qoslaysaan (idinkoo beenin) oydaanna ooyeynin (cabsi darteed).

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾

61. Idinkoo waliba hilmaansan (islana wayn).

وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ ﴿٦١﴾

62. Ee dadow Eebe u sujuuda caa-budana.

فَأَسْجِدُوا لِلَّهِ وَأَعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

Eebe awooddiisa yaa wax walba ku jiraa, hadduu doonana wuu halaagaa Cidduu doono sida kuwaas Quraanku in badan ka warramay oo kale, maxaayeelay way kibreen'Nicmada Eebana way beeniyeen iyo xaqaba, saas daraadeed waa in Eebe laga yaabo, Qiyaamadana loo darbado, Quraankana la rumeeyo, kibir, isla wayni iyo qosol xaq ku beeninna la iska jiro, Sujuudda Eebe iyo cibaadadiisana la badiyaa, iyo xumaantaada oo laga ooyaa. Ibn Cabaas wuxuu yidhi: waxaa Sujuuday Nabiga (naxariis iyo nabad galyo Eebe korkiisa ha yeelee) (markuu akhriyay) «An-Najm» waxaana la sujuuday Muslimiintii, Mushrikiintii, Jinni iyo insiba. waxaa wariyay Bukhaari. An-Najm (50-62).

Suurat Al-Qamar سُورَةُ الْقَمَرِ

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa Ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Waxaa dhawaatay Saacaddii (Qiyaame), dayixiina wuu dillaacay.

أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾

2. Hadday Gaaladu arkaan Aayad way ka jeedsadaan waxayna dhahaan waa Sixir daran.

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾